

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 t/m 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examiner en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Vakspecifieke regels voor de beoordeling

Vanaf examenjaar 2016 wordt in de centrale examens Nederlands havo en vwo als gevolg van het besluit van de toenmalige staatssecretaris de correctheid van het taalgebruik getoetst bij alle antwoorden op open vragen. Voor de beoordeling gelden de volgende vakspecifieke regels:

- 1 De correctheid van het taalgebruik wordt getoetst bij alle antwoorden van de kandidaat op open vragen.
  - Onder incorrect taalgebruik moet worden verstaan: spelfouten (inclusief fouten in de werkwoordspelling) en fouten in de zinsbouw (inclusief verkeerde woordvolgordes en congruentiefouten).
  - Bij open vragen die geen antwoord in een of meerdere volledige zinnen vereisen, wordt alleen de juistheid van de spelling van het antwoord beoordeeld en niet de grammaticaliteit van het antwoord. De reikwijdte van vakspecifieke regel 1 wordt hiermee beperkt.
  - Bij de beoordeling van de spelling dient uitgegaan te worden van de schrijfwijze volgens de *Leidraad bij de Woordenlijst Nederlandse Taal (het Groene Boekje)*.
  - Zelfstandig gebruik van bijzinnen (als in: "Omdat ...") dient niet fout te worden gerekend.
  - Voor incorrect taalgebruik worden maximaal vier scorepunten in mindering gebracht. Hierbij dient de volgende aftrekregeling te worden gehanteerd:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Deze aftrekregeling geldt onverkort voor alle kandidaten.
  - In afwijking van Algemene regel 5 geldt voor incorrect taalgebruik dat elke fout binnen een antwoord op een vraag wel afzonderlijk dient te worden aangerekend.
  - De fouten voor incorrect taalgebruik dienen los van de inhoudelijke beoordeling te worden geregistreerd en de daarbij behorende aftrekpunten dienen bij de laatste beoordelingscomponent uit het correctievoorschrift te worden genoteerd.
- 2 Het is kandidaten niet toegestaan telegramstijl te gebruiken of verkort te citeren bij vragen waarbij in volledige zinnen moet worden geantwoord. Voor een antwoord op deze vragen dat geheel in telegramstijl of als verkort citaat is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend.
- 3 Voor alle open vragen met een maximumaantal woorden geldt: indien kandidaten een vraag herhalen alvorens zij tot een antwoord komen, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.
- 4 Wanneer een antwoord op een open vraag het maximumaantal woorden overschrijdt, worden alleen de woorden van het antwoord tot het toegestane maximum in de beoordeling betrokken met inachtneming van vakspecifieke regel 3. Spel- en taalfouten in de overschrijding van het maximumaantal woorden tellen dus niet mee.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Concentratie graag!

1	B	1
2	B	1
3	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> – de snelle digitale ontwikkelingen – de hoeveelheid beschikbare informatie – het vele multitasken – de hoeveelheid prikkels die op ons afkomen – (gebruik van) sociale media / smartphone indien drie elementen juist	2
	indien twee elementen juist	1
	indien minder dan twee elementen juist	0

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

situatie:	1) medewerkers moeten snel/altijd bereikbaar zijn. / snel reageren. / hun chatscherm open laten staan.
gevolg:	2) een medewerker moet regelmatig wisselen van taak. / medewerkers worden daarom gewaardeerd. / gewaardeerd om hun bereikbaarheid en reactiesnelheid.
probleem:	3) het werk wordt oppervlakkig(er). / de medewerker functioneert/presteert (waarschijnlijk) niet optimaal.
oplossing:	4) een van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> – medewerkers moeten niet altijd bereikbaar hoeven zijn / moeten ongestoord aan iets kunnen werken / mogen meldingen (over nieuwe mail)/hun telefoon uitzetten. – bedrijven moeten waardering hebben voor medewerkers die meldingen (over nieuwe mail) uitzetten / niet direct op mail reageren / de telefoon op stil hebben staan / ervoor kiezen zich niet te laten afleiden / in volle concentratie werken.

indien vier elementen juist	3
indien drie elementen juist	2
indien twee elementen juist	1
indien minder dan twee elementen juist	0

Ook goed:

De volgende combinatie bij 1 en 2:

- 1: je wordt pas gewaardeerd als je bereikbaar bent / snel reageert
2: je kunt (daardoor) weinig aaneengesloten werken / moet (daardoor) regelmatig wisselen van taak.

Beoordeel de spelling.

5 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- (hogere) kosten
- stress
- fouten

indien drie elementen juist	2
indien twee elementen juist	1
indien minder dan twee elementen juist	0

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

De concentratie (van een werknemer) kan zich (dan) niet opladen. / Een werknemer krijgt (dan) niet de rust om zich (daarna) weer/beter te kunnen concentreren. / Je kunt je daarna minder goed concentreren. / De concentratiespier kan zich niet ontspannen.

Beoordeel de spelling en grammatica.

7 maximumscore 2

- 4
- 6

1
1

8 B

1

9 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

De auteur van tekst 1 zal dit **wel** een goed idee vinden, want er zijn werkplekken nodig zonder afleiding / waar opperste concentratie mogelijk is / want in de huidige kantoortuinen zorgen (gesprekken van) (langslopende) collega's voor continue afleiding / is er veel afleiding / kun je je niet goed concentreren.

Beoordeel de spelling.

Tekst 2 Lezen is cruciale oefening voor geest én lichaam

10 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

probleem / P	Nederlanders/jongeren zijn niet meer in staat teksten / een krant, literatuur of andere boeken te lezen. / De dalende leesvaardigheid van jongeren / (de) ontleding (in de samenleving) is een/het probleem.
oorzaak 1 / O1	Het wordt jongeren/ze op school steeds slechter/minder geleerd. / We vinden het niet belangrijk genoeg dat iedereen kan lezen.
oorzaak 2 / O2	Ze/we kunnen niet op tegen het (bewegende) beeld van schermen.

per juist element

1

Maximumlengte van het antwoord: 60 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
11	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • intensief lezen: steeds (hardop) hetzelfde boek lezen • extensief lezen: het ene na het andere boek lezen / veel verschillende boeken/teksten lezen 	1 1
	<i>Beoordeel de spelling.</i>	
12	C	1
13	C	1
14	A	1
15	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: een van de volgende:	
	<ul style="list-style-type: none"> – Deze bewering / Dit beeld wordt wel bevestigd in bron 2, want hoe jonger de leeftijdsgroep, hoe minder er gelezen wordt / want bij het totaal aantal / de meeste groepen lezers zie je een afname. – Deze bewering / Dit beeld wordt niet bevestigd in bron 2, want in de oudste leeftijdsgroep gaat het lezen niet achteruit. – Deze bewering / Dit beeld wordt niet bevestigd in bron 2, want bron 2 zegt niets over wat er gelezen wordt / want in bron 2 kun je niet zien welk deel gaat over het lezen van boeken. – Deze bewering / Dit beeld wordt niet bevestigd in bron 2, want je kunt niet zien of de neerwaartse spiraal in de toekomst doorzet / want bron 2 is niet actueel. 	
	<i>Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
16	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • het ontduiken van de bewijslast • 3, 5 	1 1
	<i>Beoordeel de spelling.</i>	
17	maximumscore 1 “(De) desinteresse van de politiek (in literatuur- en taalonderwijs en in lezen)” (regel 168)	
	<i>Beoordeel de spelling.</i>	

Vraag	Antwoord	Scores
18	<p>maximumscore 1</p> <p>“onbegrijpelijk” (regel 170) “schandelijk” (regel 171)</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Beide woorden moeten genoemd zijn voor toekenning van het scorepunt.</i></p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	
19	B	1
20	<p>maximumscore 1</p> <p>De kern van een goed antwoord is: concentratie / zich concentreren op een tekst / hun geestelijke activiteit op iets richten</p> <p>Niet goed: stilzitten</p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	
21	<p>maximumscore 1</p> <p>6 (voor- en nadelen)</p>	
22	C	1
23	B	1

Tekst 3 Stimuleer het lezen, maar negeer Netflix niet

24 B

1

25 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

lezen	fietsen
(Vroeger) (1) werd (een verhaal) lezen niet als een grote inspanning ervaren. / kon je je (bijna) alleen via boeken in een andere wereld verplaatsen (dan die van jezelf).	(Vroeger) (4) werd fietsen op eigen kracht niet als grote inspanning ervaren. / fietste je op eigen kracht. / fietste je op een gewone fiets.
(En toen) (2) kwamen streamingdiensten (zoals Netflix, HBO en Videoland). / kwam Netflix/de thuisbioscoop.	(En toen) (5) kwam de e-bike.
(Daardoor) (3) kost een verhaal volgen minder inspanning. / ervaren jongeren/mensen dat (een verhaal) lezen (meer) inspanning kost.	(Daardoor) (6) kost fietsen minder inspanning. / is fietsen op een gewone fiets een te zware inspanning (geworden). / hoef je minder te trappen.

per juist aangevulde rij

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

Opmerking

Het onjuiste gebruik van hoofdletters aan het begin van een antwoord hoeft niet te worden beoordeeld.

26 A

1

27 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Er is weinig rust en stilte (om te lezen). / Deze tijd is niet rustig.

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
(Dat lastige) lezen / (Alleen) (het lezen van) een roman biedt je de
mogelijkheid om je te verplaatsen in (de gedachten en gevoelens van / de
hoofden van) anderen/personages.

Beoordeel de spelling en grammatica.

29 C 1

30 B 2

Overkoepelende vragen bij tekst 2 (Lezen is cruciale oefening...) en tekst 3 (Stimuleer het lezen...)

31 maximumscore 4

- 1 (alleen tekst) 3
- 2 allebei
- 3 allebei
- 4 (alleen tekst) 3
- 5 (alleen tekst) 2
- 6 allebei
- 7 allebei / (alleen tekst) 3

- indien zeven elementen juist 4
- indien zes elementen juist 3
- indien vijf elementen juist 2
- indien vier elementen juist 1
- indien minder dan vier elementen juist 0

32 maximumscore 1

“(Lezen vraagt nogal wat inspanning van de lezer:) geconcentreerde
aandacht en het transformeren van een wereld in woorden tot een
verhaal.” (regels 64-68, tekst 3)

OF

“Je moet het verhaal zelf oproepen in je hoofd.” (regels 68-69, tekst 3)

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

33 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
een van de volgende:

- mijn verbeelding
- actieve verbeelding
- (het) verbeeldingsvermogen

Beoordeel de spelling.

34 maximumscore 4

De kern van een goed antwoord is:

stelling: "Een verhaal in boekvorm heeft meerwaarde boven een Netflixverhaal."		
persoon	wel of niet eens	belangrijkste argument
1 (auteur tekst 2)	wel	Bij het lezen van een boek geef je de beelden zelf vorm. / Lezen vergroot onze kennis van de binnenwereld op een intensere manier.
2 (auteur tekst 3)	wel	Alleen verhalen in boekvorm bieden je de mogelijkheid je echt te verplaatsen in (de gedachten en diepste gevoelens / hoofden van) anderen.
3 (Fleur Jongepier)	niet	Netflixverhalen kunnen ook interessante/ gelaagde verhalen zijn / kwaliteit hebben. / We hebben behoefte aan goede verhalen en dat hoeven niet per se boeken te zijn / en series en films kunnen die ook bieden.
4 (Désanne van Brederode)	wel	Boeken dagen het verbeeldingsvermogen meer uit / bieden ruimte voor persoonlijke invullingen.

per juiste rij

1

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 4 Hoog tijd voor verplicht vaderschapsverlof

35 A 1

36 C 1

37 maximumscore 4

De kern van een goed antwoord is:

Typering huidige beleid	In de huidige situatie (1) worden vaders en moeders ongelijk behandeld / vindt de Nederlandse wetgever de ongelijke behandeling van moeders en vaders gerechtvaardigd.
Reden voor het huidige beleid	De reden is dat (2) er fysieke verschillen zijn tussen de biologische moeder en de partner/vader. / de moeder moet herstellen van de zwangerschap en de bevalling. / de gezondheid van de moeder en het kind om speciale bescherming vragen (door het recht).
Bezwaren tegen het huidige beleid	Dit beleid is niet gewenst, want (3) het (fysieke) herstel van de moeder is gebaat bij een (betrokken) partner/vader die haar (in de eerste maanden) ontlast/helpt en (4) de lasten van het prille moederschap zijn niet alleen maar fysiek. / de eerste fase van het ouderschap/moederschap staat ook in het teken van het leren zorgen voor je kind/het verdelen van zorg.

per juist element 1

Opmerking

Antwoord 3 en 4 mogen ook in omgekeerde volgorde staan.

Beoordeel de spelling en grammatica.

38 D 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

39 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- (Ouders hebben gezamenlijk recht op een volledig doorbetaald verlof van zestien weken, maar) het zijn vooral de moeders die dit / (extra) volledig betaald verlof opnemen / die zich verder specialiseren in zorg. 1
- Het is bij topfuncties / in het bedrijfsleven (nog steeds) niet gebruikelijk dat mannen er lange tijd uit gaan om te zorgen. / Er heerst een competitieve arbeidscultuur. 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

40 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

(Een verplicht partnerverlof zal vaders beschermen tegen een competitieve arbeidscultuur) omdat de werkvloer/werkgever dan niet langer druk kan uitoefenen op vaders om verlofrechten op te geven. / omdat het dan gebruikelijk / de norm / geen uitzondering zal zijn om langdurig vaderschapsverlof op te nemen. / omdat mannen dan niet de druk voelen om verlofrechten op te geven.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Incorrect taalgebruik

---

41 Regeling met betrekking tot incorrect taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor incorrect taalgebruik worden maximaal vier scorepunten in mindering gebracht. Hierbij dient de volgende aftrekregeling te worden gehanteerd:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 24 mei te accorderen.

Ook na 24 mei kunt u nog tot en met 12 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

---

tekst 1	Stefan van der Stigchel, NRC Handelsblad, 9 november 2018
tekst 2	Maarten Doorman, de Volkskrant, 11 september 2020
tekst 3	John Louws, de Volkskrant, 17 september 2020
tekst 4	Irena Rosenthal, de Volkskrant, 19 december 2019
bron 1	twitter.com, @marcjanjanssen
bron 2	TBO'06, Sociaal en Cultureel Planbureau; TBO'11 + '16, Sociaal en Cultureel Planbureau & Centraal Bureau voor de Statistiek
tekstfragment 1	Alexandra van Ditmars, Trouw, 25 juni 2020